

w Paryżu.

Nr. 921/20/P.

Stambuliński we Francji.

Do

Pana Ministra Spraw Zagranicznych.

w Warszawie.

Bułgarski Prezydent Rady Ministrów p. Stambuliński, który przy-

był tu z Londynu, spędza parę tygodni we Francji, gdzie poświęca się między innymi zbadaniu sytuacji gospodarczej, specjalnie przemysłowej oraz kwestii robotniczej, objeżdżając ważniejsze centra prowincjonalne. Tak np. odwiedził ostatnio zakłady Schneider'a w Le Creusot. Towarzyszy mu w podróży poseł bułgarski w Londynie, p. Stan-

hrabianką de Grenaud z arystokracji Sabaudzkiej, stąd mający tu zażyłe rodzinne stosunki; ułatwione dostępy i wpływy.

Podróż Stambulińskiego do stolicy koalicyjnych /z Paryża zamierzając udać się do Brukseli/ nosi wyraźnie charakter propagandowy, oparty na zupełnym zerwaniu z wojenną tradycją polityki bułgarskiej i na szukaniu ekonomicznego poparcia u Aljantów drogą daleko idącej uległości politycznej wobec nich. Polityka ta zdaje się być w obecnej chwili stosowana przez Stambulińskiego specjalnie w stosunku do Francji, może pod wpływem niezbyt zadawalających wyników jego po-

bytu w Londynie, może też skutkiem tego, że działalność na terenie francuskim jest teraz właściwie w pełnym toku. Nie można powiedzieć, żeby ta akcja bułgarska trafiała tutaj na grunt zupełnie jałowy, o ile chodzi o rozszerzenie pewnych wpływów politycznych, a raczej o odzyskanie dawnego stanowiska. Dość charakterystycznym było w tym względzie życzliwe przyjęcie, jakiego doznał na ogół w tutejszych kręgach politycznych i w opinii publicznej nowy poseł bułgarski w Paryżu, jen. Sawof. Wszakże fachowe czynniki na Quai D'orsay, zachowują wobec Bułgarji stanowisko nieufne, jak to miałem sposobność zaznaczyć w moim raporcie za Nr. 837/20/P z 12 października r.b.

Ze przy tem wszystkim taktyka Stambuliskiego nacechowana jest dużą śmiałością, co może być nawet poniekąd nieostrożnem w dzisiejszej sytuacji Bułgarji, wskazują jego projektam nie ukrywane bynajmniej, zaliczenia Bułgarji do Ligi Narodów /odnośny wniosek został przedłożony w Genewie/ oraz do formującej się "Małej Ententy". W związku z tym ostatnim punktem stoi plan dalszej podróży Stambuliskiego do stolic Śródkowo-Europejskich, między innemi do Warszawy, dokąd, dla uprzedniego wybadania terenu, udaje się w najbliższych dniach w tymczasowej misji, awizowanej przez nasze Poselstwo w Londynie, obecny Chargé d'affaires bułgarski w tem mieście p. Jerzy Madjaroff.

Jeden z moich informatorów francuskich miał sposobność rozmawiać przed paru dniami o podróży Stambuliskiego z prez. Leygues. Ten ostatni oświadczył mu, że bułgarski prezydent ministrów zabiega w Paryżu o pożyczkę, której udzielenie przez tutejsze grupy bankowe wydaje się nader problematyczne, gdyż zbyt dużo pożyczek rzuciło już na rynek paryski.

Stambuliski miał prosić prez. Leygues o radę co do przystąpienia Bułgarji do "Małej Ententy", podkreślając, że nie chciałby podejmować w tej sprawie żadnych kroków bez "aprobaty" Francji. Leygues dać mu miał na to odpowiedź wymijającą, i zaznaczył, że myśl "Małej Ententy" powstała poza rządem francuskim, że ten ostatni zapatrunkuje się na nią życzliwie zapewne, szczególnie gdy się mówi o drugiej fazie projektu, to jest o koncepcji Take Jonescu, ale nie bez pewnego sceptycyzmu, co do jej przeprowadzenia i wyników.

/-/ Maurycy Zamoyski.

KAJETAŁNE DOWODZTWO WOJENNE POLSKIE

ADJUTANTURA GENERALNA

WARSZAWA

614577 dnia 18/11/20 r.

Wydział

Woj. Archiwum
Woj. Biblioteka
Woj. Muzeum
Woj. Szpital
Woj. Szkoła
Woj. Zakład